

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile (b331/23.05.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2881/30.05.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D621/31.05.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, sub rezerva însușirii următoarelor observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în vederea asigurării participării on line la adunările generale ale societăților, prin utilizarea sistemelor electronice de vot, care să „verifice autenticitatea voturilor și să asigure că procesul de vot este corect și transparent”, astfel cum se prevede în **Expunerea de motive**.

Totodată, „participarea digitală la adunările generale poate contribui la protejarea drepturilor acționarilor și asociaților, oferindu-le posibilitatea de a fi informați și de a-și exercita dreptul de vot (...)”, astfel cum dispune și Directiva (UE) 2017/828 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2017 de modificare a Directivei 2007/36/CE în ceea ce privește încurajarea implicării pe termen lung a acționarilor, care a fost transpusă în legislația națională prin Legea

nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 158/2020 pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/2.402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 648/2012 și prin Regulamentul nr. 5/2018 al Autorității de Supraveghere Financiară privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață.

2. Prin obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Semnalăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că **Expunerea de motive** nu respectă structura instrumentului de prezentare, prevăzută la art. 30 și 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și nu prezintă în mod sistematizat și clar motivul emiterii actului normativ, în special, insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, principiile de bază și finalitatea reglementării propuse, cu evidențierea elementelor noi.

Totodată, menționăm insuficiența argumentelor prezentate în cadrul instrumentului de motivare și prezentare, care este inconsistent în raport de schimbările preconizate la nivel legislativ, fiind prezentate repetitiv, incomplet și necorelat cu prevederile legale în domeniu.

Subliniem că, potrivit art. 6 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile, care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă.

5. La **titlu**, pentru rațiuni normative, este necesară reformularea acestuia, după cum urmează:

„Lege pentru modificarea și completarea Legii **societăților** nr. 31/1990”.

6. La articolul unic, pentru considerente de ordin normativ, partea introductivă se va reformula, astfel:

„Legea societăților nr. 31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:”.

7. Sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, este necesară reformularea unor părți dispozitive ale punctelor articolului unic, după cum urmează:

„1. La articolul 77, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, **alin. (2¹)**, cu următorul cuprins:;

3. După articolul 125 se introduce un nou articol, art. 125¹, cu următorul cuprins:;

4. La articolul 189, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:;

5. După articolul 195 se introduce un nou articol, art. 195¹, cu următorul cuprins:”.

8. La articolul unic, la pct. 1, la textul actualului art. 77 alin. (21), care va deveni alin. (2¹), subliniem că norma preconizată, respectiv „Activitățile adunării generale se pot desfășura în condițiile prevăzute de art. 195¹, care se aplică în mod corespunzător”, nu se încadrează tematic la art. 77 din Legea nr. 31/1990, care este prevăzut la Titlul III - Funcționarea societăților, Capitolul II - Societățile în nume colectiv și care se referă la posibilitatea asociațiilor ce reprezintă majoritatea absolută a capitalului social de a alege unul sau mai mulți administratori dintre ei, fixându-le puterile, durata însărcinării și eventuala lor remunerație, afară numai dacă prin actul constitutiv nu se dispune altfel [alin. (1)**], precum și la decizia asociațiilor asupra revocării administratorilor sau asupra limitării puterilor lor, afară de cazul în care administratorii au fost numiți prin actul constitutiv [**alin. (2)**], iar nu la activitățile adunării generale.**

În plus, trimiterea la „art. 195¹” este greșită, întrucât Legea nr. 31/1990 conține numai 294 de articole, fiind avut, probabil, în vedere, **art. 195¹**, nou introdus prin prezenta propunere.

Prin urmare, se impune revederea actualului alin. (21), atât sub aspectul corecției marcării acestuia și a normei de trimitere la „art. 195¹”, cât și sub aspectul încadrării tematice a alineatului nou propus în ansamblul dispozițiilor Legii nr. 31/1990.

Reținem observația în ceea ce privește trimiterea la „art. 195¹” pentru **pct. 2**, referitor la textul **art. 90** și trimiterea la „art. 125¹” pentru **pct. 4**, privitor la enunțul **art. 189 alin. (2¹)**, care se va înlocui cu „**art. 125¹**”.

9. Precizăm că normele propuse pentru **art. 125¹ și 195¹** de la **pct. 3 și 5** sunt identice, fiind încălcate, astfel, prevederile art. 16 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora *„În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere”*.

În acest sens, se impune eliminarea normei care preconizează introducerea unui nou articol având conținut identic cu art. 125¹ și inserarea unei prevederi la **pct. 5**, marcat tot ca **art. 195¹**, din care să reiasă faptul că *dispozițiile prevăzute pentru acționari, în ce privește dreptul de a vota fizic sau online în cadrul adunărilor generale, semnarea electronică calificată sau cu sigiliu electronic calificat a hotărârilor adoptate în cadrul adunării generale și dovada prin orice mijloace a operațiunilor menționate mai sus se aplică și asociaților din cadrul societăților cu răspundere limitată*.

Menționăm că, într-o manieră similară, s-a procedat la art. 196 din Legea nr. 31/1990, în ceea ce privește **funcționarea societăților cu răspundere limitată**, în situația acordării posibilității de a ataca hotărârile adunării generale și asociaților din cadrul acestor societăți.

Totodată, semnalăm că, prin modul de formulare, dispozițiile preconizate pentru **art. 125¹ și 195¹** nu respectă normele de tehnică legislativă privind redactarea în forma prescriptivă, proprie normelor juridice a proiectelor de acte normative, textul legislativ nu este formulat clar, fluent și inteligibil, iar exprimarea afectează stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor.

Astfel, exemplificăm, în acest sens, *„Acționarii, în persoană sau reprezentanți, pot fi prezenți, participa și vota fizic sau online în cadrul adunărilor generale” [alin. (1)]; „Dacă societatea o permite, acționarii pot participa (...) [alin. (2)]; „comunicarea bidirecțională în timp real, care permite acționarilor să se adreseze de la distanță adunării generale” [alin. (2) lit. b)]; „Actele (...) desfășurate în condițiile*

alin. (1) - (2) se semnează cu semnătură electronică calificată (...) [alin. (3)].

Referitor la expresia „sistemul de vot prin corespondență, ori electronic”, astfel cum se prevede la art. 125¹ alin. (2) lit. c) și 195¹ alin. (2) lit. c), subliniem că prin utilizarea sintagmei „sistem de vot prin corespondență” se include și noțiunea de „sistem de vot electronic”, fiind suficientă menționarea numai a expresiei „sistem de vot prin corespondență”.

De altfel, la art. 122 din Legea nr. 31/1990 se prevede că „În cazul societăților închise, prin actul constitutiv se poate conveni ținerea adunărilor generale și prin corespondență”, iar art. 191 alin. (2) din același act normativ dispune că „Prin actul constitutiv se va putea stabili că votarea se poate face și prin corespondență”.

La alin. (3), trimiterea „în condițiile alin. (1) - (2)” va fi redată sub forma „cu respectarea prevederilor alin. (1) și (2)”. Reiterăm observația pentru redactările similare din prezenta propunere.

Cu privire la ultima teză a art. 125¹, care debutează cu expresia „Valabilitatea operațiunilor și actelor (...)”, având în vedere structura articolului ce urmează a fi introdus, precum și norma de trimitere „prevăzute la alin. (1) - (3)”, care contravine normelor de tehnică legislativă, conform cărora o normă de trimitere nu poate face trimitere la dispoziția din care face parte, precum și similaritatea structurală a acestui articol cu art. 195¹, propus a fi introdus prin prezenta propunere, recomandăm ca ultima teză a art. 125¹ să constituie un alineat distinct, marcat sub forma „(4)”.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București,
Nr. 639/22.06.2023